

ที่ นร ๑๒๐๖/๓๑

สำนักงาน ก.พ.ร.

ถนนพิษณุโลก กทม. ๑๐๓๐๐

สิงหาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอรื้อหรือกรณีการลงนามในคำสั่งกระทรวงของรัฐมนตรีและปลัดกระทรวงตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

เรียน ปลัดกระทรวงแรงงาน

อ้างถึง หนังสือกระทรวงแรงงาน ที่ รง ๐๒๐๑.๕/๑๐๐๙๘ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงแรงงานได้มีหนังสือหรือประเด็นปัญหาข้อกฎหมายไปยังสำนักงาน ก.พ.ร. กรณีการลงนามในคำสั่งกระทรวงของรัฐมนตรีและปลัดกระทรวง ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๕ นั้น เป็นอำนาจของรัฐมนตรีหรือปลัดกระทรวงที่จะเป็นผู้ลงนามในคำสั่งและหากเป็นอำนาจของรัฐมนตรีจะสามารถมอบอำนาจให้ปลัดกระทรวงลงนามแทนได้หรือไม่ รวมทั้งมีแนวทางในการพิจารณาว่าเรื่องใดเป็นอำนาจของรัฐมนตรีหรือปลัดกระทรวงในการลงนามในคำสั่งกระทรวงหรือไม่ อย่างไร ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงาน ก.พ.ร. ขอเรียนว่า ได้นำข้อหรือดังกล่าวเสนอคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินพิจารณา ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ซึ่งคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการตีความและวินิจฉัยปัญหากฎหมายในการบริหารราชการแผ่นดินได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่มาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงโดยบัญญัติว่า “ภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๑๑ ในกระทรวงหนึ่ง ให้มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการ และรับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของงานในกระทรวงให้สอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีแถลงไว้ต่อรัฐสภาหรือที่คณะรัฐมนตรีกำหนด หรืออนุมัติโดยจะให้มีรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการก็ได้” และโดยที่มาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกันได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของปลัดกระทรวงไว้โดยบัญญัติว่า “ในกระทรวงหนึ่งให้มีปลัดกระทรวงคนหนึ่งมีอำนาจหน้าที่ดังนี้ (๑) รับผิดชอบควบคุมราชการประจำในกระทรวง แปลงนโยบายเป็นแนวทางและแผนการปฏิบัติราชการ กำกับการทำงานของส่วนราชการในกระทรวงให้เกิดผลสัมฤทธิ์ และประสานการปฏิบัติงานของส่วนราชการในกระทรวงให้มีเอกภาพสอดคล้องกัน รวมทั้งเร่งรัดติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในกระทรวง (๒) เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการของส่วนราชการในกระทรวงรองจากรัฐมนตรี และ (๓) เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสำนักงานปลัดกระทรวง และรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดกระทรวง” ซึ่งจากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า กฎหมายได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวง

ต่าง ๆ นั้น...

ต่าง ๆ นั้น มีอำนาจในการบังคับบัญชาข้าราชการในกระทรวง รับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ของงานในกระทรวงให้สอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีแถลงไว้ต่อรัฐสภาหรือที่คณะรัฐมนตรีกำหนด สำหรับปลัดกระทรวงในกระทรวงหนึ่งนั้นเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในกระทรวง รองจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวง และมีอำนาจในการกำกับการทำงานของส่วนราชการในกระทรวงและแปลงนโยบายที่ได้รับมอบหมายมาปรับเป็นแผนการปฏิบัติงานให้กับข้าราชการในกระทรวง ฉะนั้นในกรณีที่กระทรวงแรงงานได้หารือเกี่ยวกับผู้ที่มีอำนาจลงนามในคำสั่งกระทรวงแรงงานตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ว่าจะเป็นที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงหรือปลัดกระทรวงนั้นจึงต้องพิจารณาให้เกิดความชัดเจนก่อนว่าการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องอะไร และผู้ที่มีอำนาจในเรื่องนั้นกฎหมายกำหนดให้ใครเป็นผู้ที่มีอำนาจ กล่าวคือ หากเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับนโยบาย เป้าหมายของกระทรวงหรือเป็นงานที่สอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีได้แถลงไว้ต่อรัฐสภา ผู้ที่มีอำนาจลงนามในคำสั่งกระทรวงแรงงานก็จะต้องเป็นที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่หากเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับงานหรือแผนการปฏิบัติราชการและการกำกับการทำงานภายในกระทรวง รวมทั้งการประสานการปฏิบัติงานของภายในกระทรวงแรงงานเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์แล้ว ผู้ที่มีอำนาจในการลงนามในคำสั่งกระทรวงแรงงานก็จะเป็นปลัดกระทรวงแรงงาน ตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน

สำหรับที่หารือว่า ในกรณีที่เป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานจะสามารถมอบอำนาจให้ปลัดกระทรวงลงนามในคำสั่งของกระทรวงแรงงาน แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานได้หรือไม่ นั้น โดยที่มาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม บัญญัติว่า “อำนาจในการสั่งการอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการหรือการดำเนินการอื่นที่ผู้ดำรงตำแหน่งใดจะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้น หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้นมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในส่วนราชการเดียวกันหรือส่วนราชการอื่น หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ปฏิบัติราชการแทนได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา” ซึ่งจากบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่ากฎหมายได้บัญญัติให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดที่มีหน้าที่ต้องปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใด หรือมติของคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของคณะรัฐมนตรีมิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นอาจมอบอำนาจให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในส่วนราชการเดียวกันหรือส่วนราชการอื่นปฏิบัติราชการแทนตามบทบัญญัติดังกล่าวได้ แต่หากกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติของคณะรัฐมนตรี ได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่นแล้ว การมอบอำนาจของผู้ดำรงตำแหน่งนั้นก็ต้องเป็นไปตามที่กฎหมายเฉพาะกำหนด เมื่อกรณีการลงนามในคำสั่งกระทรวงของกระทรวงแรงงานตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มิได้มีการกำหนดให้มีการมอบอำนาจเป็นการอย่างอื่นหรือห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้แต่อย่างใด

ฉะนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานสามารถมอบอำนาจการลงนามแทนในคำสั่งกระทรวงแรงงาน ให้ปลัดกระทรวงแรงงานสามารถลงนามในคำสั่งกระทรวงแรงงานนั้นแทนได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายพงษ์อาจ ตรีกิจวัฒนากุล)

รองเลขาธิการ ก.พ.ร.

ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ ก.พ.ร.

กองกฎหมายและระเบียบราชการ

โทร. ๐ ๒๓๕๖ ๙๙๙๙ ต่อ ๘๙๓๐

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๒๓๐